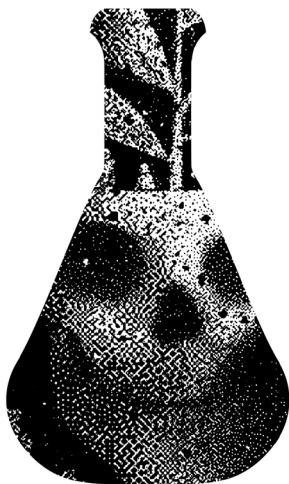

**GAZELA
A CHRÁSTAL**

MADDADDAM, SVAZEK PRVNÍ

MARGARET
ATWOODOVÁ

Přeložila Dominika Křestánová

GAZELA A CHRÁSTAL

MADDADDAM, SVAZEK PRVNÍ

MARGARET ATWOODOVÁ

Z anglického originálu *Oryx and Crake*, vydaného v roce 2013 nakladatelstvím Virago Press, přeložila Dominika Křesťanová. Ilustrace na obálce Milan Malík.

Sazba Ivan Mráz.

Odpovědný redaktor Martin Šust.

Jazykový redaktor Martin Svoboda.

Korektorka Mirka Jarotková.

Technický redaktor Milan Dorazil.

V roce 2025 vydalo nakladatelství Argo,

Milíčova 13, 130 00 Praha 3,

www.argo.cz, argo@argo.cz,

jako svou 5 687. publikaci,

184. svazek edice Fantastika.

Vytiskla tiskárna Finidr.

Vydání druhé, pod tímto názvem první.

ISBN 978-80-257-4584-7

Aktuality o našich titulech můžete sledovat na www.facebook.com/argo.cz,

o fantastice na www.facebook.com/fantastikavargu

Naše knihy distribuuje knižní velkoobchod Kosmas

Sklad: Za Halami 877, 252 62 Horoměřice

tel.: 226 519 383, e-mail: odbyt@kosmas.cz

Knihy je možno pohodlně zakoupit v internetovém knihkupectví

www.firma.kosmas.cz

MANGO

Sněžný se probudí před svítáním. Nehybně leží a poslouchá příliv, vlnu za vlnou pleskající přes nejrůznější překážky, švúúú-švúúú v rytmu tepajícího srdce. Ze všeho nejvíc by si přál věřit, že ještě spí.

Východní obzor halí šedavá mlha prosvětlená teď růžovou, mrtvolnou září. Zvláštní, jak něžně ta barva ještě pořád působí. Na jejím pozadí se ostře rýsují temné věže bizarně vystupující z narůžovělé a bledě modré laguny. Křik ptáků, kteří na nich hnízdí, a dunění vzdáleného oceánu zakusujícího se do falešných útesů tvořených rezavými díly aut, haldami cihel a nejrůznějšími sutinami zní skoro jako hukot sváteční dopravy.

Ze zvyku se podívá na hodinky – plášt' z nerezové oceli i pásek z leštěného hliníku dosud září, ačkoli hodinky dávno nejdou. Nosí je teď jako svůj jediný talisman. Jako vždy mu ukážou prázdný ciferník: nula hodin. Při tom pohledu jím pokaždé projede záchvěv děsu: oficiální čas neexistuje. Nikdo nikde neví, kolik je hodin.

„Klid,“ napomene se. Několikrát se zhluboka nadechne, pak si poškrábe štípance, vyhne se přitom místům, která svědčí nejvíc, a dá pozor, aby si nestrhl strup, otrava krve je to poslední, co může potřebovat. Prohlédne okolní zem, jestli se tam něco nehýbe. Všude je klid, nikde ani šupina, ani ocásek. Levá ruka, pravá noha, pravá ruka, levá noha, pomalu slézá ze stromu. Smete ze sebe větvičky a kůru a omotá si špinavé prostěradlo kolem těla jako tógu. Oficiální fanouškovskou kšiltovku Red Sox si večer pro jistotu pověsil na větev a teď do ní nakoukne, vyklepe pavouka a nasadí si ji na hlavu.

Poodejde kousek nalevo a vyčurá se do křoví. „Bacha,“ řekne kobyilkám, které před proudem poplašeně poodletí. Pak obejde strom na druhou stranu, dostatečně daleko od svého obvyklého pisoáru, a chvíli se přehrabuje v zásobárně, kterou si vyrobil z několika betonových desek opatřených pletivem proti krysám a myším. Má tu dvě tři manga zavázaná v igelitové tašce, konzervu bezmasých koktejlových párečků značky Sveltana, drahocennou, zpola – ne, ze dvou třetin – vypitou lahev skotské a energetickou tyčinku s čokoládovou příchutí, kterou schrastil na parkovišti karavanů, uvnitř fólie celou rozměklou a lepkavou. Zatím se neodhodlal ji sníst, co když je tou poslední, na kterou kdy natrefí. Schovává tu také otvírák na konzervy a z nějakého ne úplně jasného důvodu sekáček na led. Šest lahví od piva, jednak z nostalgie, jednak na pitnou vodu. A sluneční brýle, hned si je nasadí. Jedno sklo chybí, ale pořád je to lepší než nic.

Rozváže igelitku. Zbývá už jen jedno mango. Zvláštní, pamatoval si jich víc. Mravenci našli dovnitř, i když tašku zavázal co nejpevněji. A už se mu rozběhli po pažích, ti černí i ty maličké žluté bestie. Člověk by nevěřil, jak umějí štípnout, zvlášť ti žlutáci. Omete je ze sebe.

„Přísné dodržování každodenní rutiny napomáhá zachování dobré morálky a udržení duševního zdraví,“ zadeklamuje nahlas. Nejspíš to bude citát z nějaké knížky, z nějakého obstarožního, nezáživného soupisu pravidel určených pro evropské kolonialisty spravující tu či onu plantáž. Nevybavuje si sice, že by kdy něco takového četl, ale to nic neznamená. Ve zbytku mozku, v místech, kde dřív míval paměť, jsou takových prázdných míst spousty. Kaučukovníkové plantáže, kávové plantáže, jutovníkové plantáže. (Co vůbec byl jutovník?) Určitě se jim tam doporučovalo, aby nosili tropické helmy, převlékali se k večeri a zdrželi se znásilňování domorodků. *Znásilňovat* se pochopitelně nepsalo. Zdržte se navazování blízkých vztahů s místním obyvatelstvem ženského pohlaví. Nebo nějak podobně...

Beztak se nezdrželi, to by se vsadil. V devíti případech z deseti.

„Vzhledem k polehčujícím okolnostem,“ prohlásí. Zůstane stát s otevřenými ústy a snaží si vzpomenout, jak věta pokračovala. Pak se posadí na zem a pustí se do manga.

NÁPLAVA

Po bílé pláži pokryté rozdrčenými koráli a zlámanými kostmi jde skupinka dětí. Nejspíš si byly zaplavat, jsou ještě mokré a lesknou se jim těla. Měly by si dávat větší pozor, kdo ví, čím může být laguna zamořená. Děti ale nevědí, co je opatrnost, na rozdíl od Sněžného, který by tam nesmočil ani palec u nohy, dokonce ani v noci, kdy na něj slunce nemůže. Oprava: obzvlášť v noci.

Dívá se na ně se závistí, nebo je to nostalgie? Nostalgie asi těžko, jako dítě nikdy v moři neplaval, ani neběhal po pláži bez šatů. Děti prozkoumávají okolí, shýbají se, sbírají naplaveniny a pak se dohadují mezi sebou, něco si nechají, něco zahodí. Poklady končí v potrhaném pytlí. Dřív nebo později za ním přijdou, na to by vzal jed, sem pod strom, jehož stín ho kryje před úporným sluncem, sedí na rozedraném prostěradle s rukama kolem kolen a žužlá mango. Pro děti s tlustou kůží, kterým ultrafialové záření nic nedělá, je bytost z šera, z temnoty.

A už jsou tady. „Sněžný, ó Sněžný,“ vyzpěvují melodicky. Nikdy se k němu moc nepřibližují. Je to z úcty, jak by si rád myslel, nebo proto, že páchne?

(Páchne, to ví až moc dobře. Čpí zatuchle a žlukle, smrdí jako mrož mastnotou, solí a rybinou. Ne snad že by k tomu zvířeti někdy čichal, ale viděl ho na obrázku.)

Děti otevírají pytel a sborem při tom prozpěvují: „Ó Sněžný, co jsme všechno našly?“ Vytahují jednu věc po druhé a mávají s nimi jako na trhu: poklice od auta, klávesa z piana, mořem ohlazený bledězelený střep lahve od limonády. Lahvička od InstaSlasti, prázdná. Kbelík od

kroketek z kuřecích suků, taktéž. Počítačová myš, přesněji řečeno její rozmlácené zbytky s dlouhým drátěným ocasem.

Sněžnému je do pláče. Co jim může říct? Nemá jak jim vysvětlit, co jsou tyhle podivné věci zač, nebo byly. Ale nejspíš předem vědí, co uslyší, protože je to vždycky totéž.

„To všechno jsou věci z dřívějšíka.“ Mluví laskavým tónem, ale udržuje si odstup. Něco mezi pedagogem, věštcem a hodným strýčkem, tak by měly jeho promluvy znít.

„Neublíží nám?“ Občas najdou plechovky motorového oleje, odmašťovače s louhem, plastové lahve bělidla. Nášlapné pasti z minulosti. Pokládají ho za specialistu na potenciální zdroje úrazu: leptavé tekutiny, otravné výpary, jedovatý prach. Podivné bolesti nejrůznějšího druhu.

„Tyhle ne,“ uklidňuje je. „Jsou bezpečné.“ Děti ztratí zájem, nechají pytel plandat u země. Ale neodcházejí, stojí tu a pozorují ho. Plážové výpravy jsou jen záminka. Jde jim hlavně o to podívat se na něj, protože se od nich tolik liší. Někdy chtějí, aby si sundal brýle a zase si je nasadil. Zajímá je, jestli má opravdu dvě oči, nebo tři.

„Sněžný, ó Sněžný,“ prozpěvují spíš pro sebe navzájem než pro něj. Jeho jméno jsou pro ně jen dvě slabiky. Nevědí, co je Sněžný, jakživo neviděly sníh.

Bylo to jedno z Chrástalových pravidel: nikdo si nesmí zvolit jméno, pro něž by neexistoval fyzický protějšek, klidně i vycpaný, klidně i pouhá kostra. Žádní jednorožci, gryfové, mantichory ani bazilišci. Tohle pravidlo už ale dávno neplatí a Sněžnému působí pochybné přízvisko, které si přisvojil, trpkou rozkoš. Sněžný muž existující a neexistující zároveň, míhající se na okraji bouří, kradmý a nepostizitelný lidoop nebo opočlověk známý jen z pověstí a podle šlápot směřujících opačným směrem. Horské kmeny ho údajně lovily a zabíjely, když se naskytlá příležitost. Prý ho pak vařili a pekli a pořádali hostiny, o to dráždivější pro tu hraniční špetku kanibalismu, jak si domýšlel.

Pro současné účely si jméno zkrátil. Je jen Sněžný. Dodatek *muž* si nechává pro sebe jako svou tajnou kajícnickou košili.

Po chvíli váhání si děti dřepnou do půlkruhu, kluci i holčičky pohromadě. Pár nejmenších ještě přežvykuje snídani a po bradě jim teče zelená šťáva. Hrůza, jak brzy je bez zrcadla každý ušmudlaný. Ale i tak jsou tyhle děti neuvěřitelně hezoučké – všechny nahaté, všechny dokonalé, každé s jinou barvou kůže – čokoládová, růžová, čajová, máslová, smetanová, medová –, jen oči mají všechny zelené. Estetika podle Chrástala.

Nespouštějí ze Sněžného oči. Nejspíš doufají, že jim bude něco vyprávět, ale dnes na to nemá náladu. Nanejvýš je nechá prohlédnout si zblízka sluneční brýle nebo lesklé nefunkční hodinky, případně baseballovou kšiltovku. Čepice se jim líbí, ale nechápou, k čemu ji potřebuje, sundavací vlasy, které nejsou vlasy, a on si k ní ještě nevymyslel patřičný příběh.

Chvíli jsou zticha, zírají na něj a o něčem přemítají, ale za chvíli nejstarší spustí: „Ó, Sněžný, pověz nám, prosím, co ti to roste na tvářích za mech?“ Ostatní se hned přidají: „Prosím, pověz nám to, povídej, prosím!“ Nepošťuchují se ani nehihňají, ptají se smrtelně vážně.

„To je peří,“ odpoví.

Kladou mu tuhle otázku přinejmenším jednou týdně. A on odpovídá pokaždé stejně. I za takhle krátkou dobu – dva nebo tři měsíce? ztratil přehled – o něm nasbíraly hromadu poznatků a hypotéz: *Sněžný byl kdysi ptákem, ale zapomněl létat a zbytek peří mu vypelichal, proto je mu zima a potřebuje druhou kůži, do které se balí. Ne, je mu zima proto, že jí ryby, a ryby jsou studené. Ne: balí se proto, že mu chybí tamta mužská věc a nechce, aby to někdo viděl. Proto taky nechodí plavat. Sněžný má vrásky, protože kdysi žil pod vodou a kůže se mu svraštila. Sněžný je smutný, protože ostatní, kdo byli jako on, odletěli za moře a on je teď úplně sám.*

„Já chci taky peří,“ prohlásí nejmenší. Marná naděje, kdepak Chrástalovy děti a vousy. Chrástal pokládal vousy za iracionální, a jelikož ho holení obtěžovalo, prostě tuhle povinnost zrušil. Sněžného se ovšem nová výhoda netýkala, pro něj přišla pozdě.

A teď spustily všechny najednou: „Ó Sněžný, ó Sněžný, můžeme mít taky peří, prosím prosím?“

„Ne,“ odbude je.

„Proč ne, proč ne?“ vyzpěvují dva mrňouskové.

„Moment, zeptám se Chřástala.“ Zvedne hodinky k nebi, protočí je kolem zápěstí a pak je přiloží k uchu a dělá, že poslouchá. Uhranutě sledují každý jeho pohyb. „Ne,“ řekne pak. „Chřástal říká, že nemůžete. Žádné peří nebude. A už mě neserte.“

„Neserte? Neserte?“ Dívají se po sobě a pak na něj. Udělal chybu, řekl něco nového, něco, co se nedá vysvětlit. Pro Chřástalovy děti není sraní nic nepatřičného. „Co je to *neserte*?“

„Jděte pryč!“ Máchne po nich prostěradlem a děti se v tu ránu rozběhnou po pláži. Pořád si nejsou jisté, jestli se ho mají bát, nebo ne. Pokud je jim známo, žádnému z nich nikdy neublížil, ale zároveň úplně nevědí, co je zač. Nedá se odhadnout, čeho je schopný.

HLAS

„Teď jsem sám,“ pronese nahlas. „Úplně sám. Sám samotinký na celém širém moři.“ Další útržek z hořícího zápisníku v jeho hlavě.

Oprava: na mořském pobřeží.

Potřeboval by slyšet lidský hlas, stoprocentně lidský jako ten svůj. Občas štěká jako hyena nebo řve jako lev – tak jak si představuje štěkot hyeny, tak jak si představuje řev lva. V dětství se díval na stará dévé-děčka s takovými tvory, pořady, kde se ukazovalo chování zvířat včetně kopulace, vrčení, rvaní vnitřností a matek olizujících mláďata. Čím to, že ho tak uklidňovaly?

A jindy chrochtá a piští jako prasián nebo vyje jako peslk: Vaúúúú! Vaúúúú! Někdy za soumraku pobíhá po písku sem tam, hází po oceánu kameny a ječí *Nasrááát, nasrááát, nasrááát, nasrááát, nasrááát!* Cítí se pak líp.

Zvedne se, protáhne paže do výšky a prostěradlo spadne na zem. Zděšeně se zadívá na vlastní tělo: špinavá kůže posetá štípanci, prošedivělé chomáče chlupů, hrubnoucí zažloutlé nehty na nohou. Nahý tak jak přišel na svět, ne snad že by si to pamatoval. Spousta zásadních událostí se odehrává člověku za zády, když je dost dobře nemůže sledovat, třeba narození a smrt. A chvilkové zapomnění při sexu.

„Na to vůbec nemysli,“ napomene se. Se sexem je to jako s pitím, není dobré začít o něm dumat moc brzo po ránu.

Dřív o sebe pečoval, chodil běhat, posiloval ve fitku. Teď by si mohl spočítat žebra, ztrácí se před očima. Nedostatek živočišných bílkovin. V uších se mu ozve mazlivý ženský hlas: *Pěkná prdelka!* Hlas nepatří

Gazele, je to nějaká jiná žena. Gazela toho poslední dobou moc nena-
mluví.

„Řekni něco,“ naléhá na ni. Slyší ho, to přesvědčení si Sněžný nemůže
nechat vzít, ale schválně ho ignoruje. „Co mám dělat?“ ptá se jí. „Víš
přece, že jsem...“

Ááá, a ty bříšáky! přeruší ho zas ten šepot. *Jen si pěkně lehni, zlato.*
Kdo je to? Nějaká coura, kterou si kdysi koupil. Oprava, profesionální
sexuální pracovnice. Artistka na visuté hrazdě s gumovou páteří, flitry
se jí třpytí na těle jako rybí šupiny. Nesnáší tyhle ozvěny. Kdysi je slychali
světci, pomatení zavšivení poustevníci z jeskyní a pouští. Co nevidět
začne mít vidění démonických krasavic s rudě rozpálenými bradavkami
a kmitajícím jazykem, budou na něj vyzývavě kývat a olizovat si rty.
Z vln za rozpadajícími se věžemi vystoupí mořské panny a až k němu
dolehne jejich zpěv, pustí se za nimi a sežerou ho žraloci. Shůry se na
něj spustí tvorové s hlavou a hrudí ženy a orlími drápy, on jim doširoka
rozevře náruč a to bude konec. Smazzihlav.

Anebo něco ještě horšího, mezi stromy uvidí přicházet dívku, kterou
zná, nebo spíš znal, bude celá šťastná, že ho vidí, jenže bude stvořená
ze vzduchu. I za takovou společnost by byl vděčný.

Přes jediné sklo brýlí obhlédne obzor: nic. Moře je žhnoucí kov, obloha
vybělená modř s dírou vypálenou od slunce. Všude strašlivá prázdnota.
Voda, písek, nebe, stromy, zlomky minulosti. Nikdo, kdo by ho mohl
slyšet.

„Chřástale!“ zaječí. „Ty hajzle! Palice jedna vyjebaná!“

Zaposlouchá se. Po tváři mu už zase stéká slaná voda. Nikdy nedokáže
odhadnout, kdy se to stane, a neumí tomu zabránit. Dýchá přerývaně,
jako by mu hrudník svírala nějaká obří ruka – stisk, uvolnění, stisk.
Zbytečná panika.

„Za to můžeš ty!“ rozkřikne se na oceán.

Žádná odpověď, což nepřekvapí. Jen vlny, švúúú, švúúú. Přejede si
pěstí přes obličej, přes špínu, slzy, nudle, zanedbané vousy a lepkavou
šťávu z manga. „Sněžný, Sněžný,“ napomene se. „Co takhle trochu žít.“

HRANICE

Před dávnými a dávnými časy nebyl Sněžný Sněžný. Byl tehdy Jimmy. A byl hodný chlapeček.

Jimmyho nejranější ucelenou vzpomínkou je vzpomínka na ohromnou hořící hranici. Muselo mu tehdy být nějakých pět, možná šest. Měl na nohou červené holínky s usmívajícím se kačerem na každé špičce, to si pamatuje, protože po táboráku musel v těchhle botách projít mělkou vaničkou s dezinfekcí. Řekli mu, že je jedovatá a že nesmí cákat, a on měl starost, že se jed dostane kačerům do očí a bude je to bolet. Vysvětlovali mu, že kačeři jsou jen na obrázku, že nejsou skuteční a nemůže je nic bolet, ale moc tomu nevěřil.

Takže dejme tomu pět a půl, pomyslí si Sněžný. To zhruba odpovídá.

Byl tehdy říjen nebo možná listopad, listy ještě pořád měnily barvu a byly oranžové a červené. Pod nohama měl bláto – stál nejspíš někde na poli – a jemně mžilo. Hranici tvořila obrovská spousta krav, ovcí a prasat. Natažené nohy jim ztuhle trčely, a když je pak polili benzínem, šlehaly do výšky i do stran žluté, bílé, rudé a oranžové plameny a ve vzduchu visel pach spáleného masa. Bylo to cítit jako grilovačka na dvorku za domem, když otec chystal jídlo, ale mnohem silněji a s příměsí oděru benzínky a smradu pálicích se chlupů.

Tenhle zápach Jimmy znal, protože si před časem ustříhl nůžkami na nehty pramínek vlasů a matčíným zapalovačem ho zapálil. Vlasy se bleskurychle seškvařily a kroutily se přitom jako klubko maličkých

černých červů, a tak ustříhl další a celé to zopakoval. Než na něj přišli, měl zubatě oškubaný celý předek hlavy. Výčitky rodičů odrážel argumentem, že experimentoval.

Otec se tehdy smál, ale matka ne. Aspoň že měl Jimmy dost rozumu (poznámenal otec), že ty vlasy nejdřív ustříhl a teprve pak škrtnul zapalovačem. Matka řekla, že mají štěstí, že nepodpálil barák. Pak se pohádali kvůli zapalovači, který by se tu neválel (pravil otec), kdyby matka nekouřila. Matka opáčila, že všechny děti jsou v hloubi duše žháři, a že nemít zapalovač, vzal by si sirky.

Jakmile se do sebe pustili, Jimmymu se ulevilo, protože věděl, že ho nepotrestají. Stačí, když bude mlčet, a oni za chvíli zapomenou, proč hádka vůbec vypukla. Trápily ho ale výčitky svědomí, stačilo se podívat, co způsobil. Věděl, že to skončí práskáním dveřmi. Krčil se na židli níž a níž, slova mu svištěla nad hlavou sem tam, až konečně bouchly dveře – tentokrát to byla matka – a Jimmy ucítil závan větru, který k tomu patřil. Vždycky to takhle zavanulo, když práskly dveře, maličké fouknutí – vžum – přímo do uší.

„Nic si z toho nedělej, kamaráde,“ prohlásil otec. „Ženský se vždycky snadno nafouknou. Ono ji to přejde. Pojď, dáme si zmrzlinu.“ A přesně to udělali, dali si malinovou a jedli ji z misek s modrými a červenými ptáčky, ruční výroba z Mexika, takže se nesměly dávat do myčky, a Jimmy misku vylízal do dna, aby dal otcovi najevo, že je všechno v pořádku.

Ženské a to jejich nafukování. Nadouvání a splaskávání probíhající v té záhadné pižmově květinové krajině s proměnlivým počasím uvnitř jejich šatů, tajemné, důležité a nevyzpytatelné. To byl otcův náhled na věc. Atmosférický stav mužského těla se ovšem nikdy nerozebíral, ba dokonce o něm nepadlo ani slovo, dokud byl malý, nanejvýš mu otec řekl: „Upuť páru.“ Ale proč ne? Proč se nemluvilo o nafukování pod mužským oděvem? Pod hladkým límečkem s nažehleným okrajem a tmavým, sirným, chlupatým rubem? Pár teorií na tohle téma by mu přišlo vhod.

Následující den ho otec odvedl na střihání do místa, kde ve výloze špulila z obrázku rty hezká dívka v černém tričku staženém z jednoho ramene,

měřila si kolemjdoucí nevraživým pohledem černě obtažených očí a vlasy jí trčely jako tuhá ptačí pera. Uvnitř se po dlaždičkách na podlaze válelo plno vlasů, pramínky i celé chomáče, které se shrnovaly velkým smetákem. Nejdřív přes Jimmyho přehodili černý plášť, který ale připomínal spíš bryndák, takže ho nechtěl, protože není žádné škvrně. Člověk, co stříhal vlasy, se tomu zasmál a prohlásil, že to není bryndák, protože kdo kdy slyšel, aby se škvřiatům dával černý. Takže to bylo v pořádku, a pak Jimmyho ostříhali úplně na krátko, aby se ty zuby srovnaly, a možná to bylo právě to, o co mu šlo od samého začátku, mít kratší vlasy. Potom mu do nich muž vetřel jakousi hmotu ze sklenice a naježil je. Vonělo to po pomerančových slupkách. Jimmy se na sebe do zrcadla usmál a pak stáhl obočí a zamračil se.

„Drsňák,“ poznamenal člověk, který ho stříhal, a kývl na otce. „Je to kus chlapa.“ Smetl Jimmyho ostříhané vlasy na zem k těm ostatním a pak z něj rozmáchlým gestem černý plášť stáhl a sundal ho ze židle na zem.

U hranice Jimmyho trápilo, že krávy spalovali a muselo je to bolet. Kdepak, vysvětlil mu otec. Ta zvířata jsou mrtvá. Jsou jako steaky a klobásy, jen s tím rozdílem, že mají pořád kůži.

A hlavu, pomyslel si Jimmy. Steaky hlavu nemají. A v tom je právě ten rozdíl, připadalo mu, že se na něj zvířata hořícíma očima vyčítavě dívají. Svým způsobem za tohle všechno mohl on – za hranici, pach spáleniny a ze všeho nejvíc za ta zapálená, trpící zvířata –, protože neudělal nic, aby je zachránil. Zároveň ho ale pohled na oheň fascinoval, zářil jako vánoční stromeček, ale vánoční stromeček v plamenech. Doufal, že třeba ještě vybuchne, jako v televizi.

Otec stál vedle něj a držel ho za ruku. „Zvedni mě,“ zaprosil Jimmy. Otec měl za to, že chce upokojit, což byla pravda, a tak ho zvedl a sevřel do náruče. Kromě toho chtěl ale Jimmy líp vidět.

„Takhle to dopadá, jak se to jednou rozjede,“ poznamenal otec ne k Jimmymu, ale k nějakému muži vedle sebe. Znělo to rozzlobeně, stejně jako hlas muže, který odpověděl.

„Povídá se, že to sem zavlekli schválně.“

„Ani bych se nedivil,“ opáčil Jimmyho otec.

„Můžu si vzít jeden kravský roh?“ zeptal se Jimmy. Nechápal, proč by měly přijít nazmar. Původně si chtěl říct o dva, ale bál se, že to by neprošlo.

„Ne,“ odpověděl otec. „Tentokrát ne, kamaráde.“ Poplácal Jimmyho po noze.

„Vyžene to cenu nahoru,“ pokračoval muž. „A z těch svejch pak budou mít pořádněj vejvar.“

„Vejvar, to sedí,“ pravil otec znechuceným tónem. „Ale klidně to mohl být jen nějaký rapl. Nějaká sekta, co my víme.“

„Proč ne?“ chtěl vědět Jimmy. Nikdo jiný o rohy nestál. Tentokrát si ho otec nevšímal.

„Otázka je, jak to provedli?“ pokračoval. „Myslel jsem, že nás tu drží utemované, že dovnitř neproklouzne ani myš.“

„Taky jsem si myslel. Solíme jim za to dost. Co jen ty naši chlapi dělali? Nejsou placení za to, aby chrápali.“

„Možná někoho z nich podmázli,“ poznamenal Jimmyho otec. „Všechny bankovní převody se budou prověřovat, i když by museli být padlí na hlavu, aby ty prachy strkali do banky. Každopádně si to někdo odskáče.“

„Pořádně si na ně teď posvítej, nechtěl bych bejt na jejich místě,“ přikývl muž. „Kdo zvenčí se sem dostane?“

„Chlapi, co něco opravujou. Dodávky.“

„To všechno by se mělo dělat interně.“

„Slyšel jsem, že je to v plánu,“ odpověděl otec. „Ale tenhle virus je něco nového. Máme jeho bioprint.“

„Tuhle hru umíme hrát taky,“ podotkl muž.

„Tuhle hru umí hrát spousta hráčů,“ potrásl hlavou Jimmyho otec.

„Proč se ty krávy a ovce pálily?“ zeptal se Jimmy otce další den. Seděli u snídaně všichni tři pohromadě, takže musela být neděle. Jedině v neděli byli ráno u stolu táta i máma.

Otec měl už druhý šálek kávy. Při pití si dělal poznámky na papír hustě popsany čísly. „Museli je spálit,“ odpověděl, „aby se to nešířilo.“ Nezvedl hlavu, jen ťukal na kapesní kalkulače a něco si zapisoval.

„Co aby se nešířilo?“

„Ta choroba.“

„Co je to choroba?“

„Choroba je, když máš třeba kašel,“ řekla matka.

„Kdybych měl kašel, taky mě spálí?“

„Zřejmě ano,“ ucedil otec a otočil stránku.

Jimmyho to vyděsilo, protože měl kašel zrovna minulý týden. Kdykoli ho mohl dostat znovu, vlastně už teď ho škrábalo v krku. V duchu viděl hořet svoje vlasy, ne jen pramínek nebo dva na talířku, ale všechny najednou a pořád na hlavě. Nechtěl skončit na haldě mezi krávy a prasaty. Dal se do breku.

„Kolikrát ti to mám povídat?“ ozvala se matka. „Je ještě malej.“

„Táta zas říká příšernosti,“ řekl otec. „To byl vtip, kašpárku. Vtip, rozumíš. Haha.“

„On tyhle vtipy nechápe.“

„Ale chápe. Vid', že jo, Jimmy.“

„Jo,“ popotáhl Jimmy.

„Nech tatínka na pokoji,“ řekla matka. „Tatínek přemýšlí. Je za to placený. Teď na tebe nemá čas.“

Otec odhodil tužku na stůl. „Krucihiml, nemůžeš si dát pohov?“

Matka típla cigaretu do poloprázdného hrnku s kávou. „Pojď, Jimmy, půjdeme se projít.“ Za zápěstí ho vytáhla od stolu a přehnaně pečlivě za nimi zavřela zadní dveře. Nevzala jim dokonce ani kabáty. Neměli ani kabát, ani čepici. Sama byla v županu a pantoflích.

Obloha byla šedá, vítr ledový. Pochodovala se sklopenou hlavou a vlasy jí vlály. Obcházel kolem domu po nacucaném trávníku, ruku v ruce a skoro poklusem. Jimmymu připadalo, jako by ho jakýsi železný pařát vlek hlubokou vodou. Zmítalo to s ním sem tam, jako by se všechno kolem mělo co nevidět rozervat na kusy a zmizet ve vichru. Zároveň si ale připadal rozjařeně. Díval se na matčiny pantofle, teď už umazané vlhkou hlínou. Kdyby to udělal se svými bačkorami on, pěkně by si to odskákal.

Zpomalili a pak se zastavili. A matka k němu začala promlouvat tím tichým hlasem laskavé dámy a učitelky z televize, ze kterého vždycky poznal, že zuří. Choroba, vysvětlovala mu, je neviditelná, protože je